

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

CzechInvest a podpora podnikání

Klára Kotíková

© 2015 ČZU v Praze

CzechInvest a podpora podnikání

Souhrn

Diplomová práce se zabývá především podporou podnikání malých a středních podniků a agenturou CzechInvest, která velkou část této podpory poskytuje či zprostředkovává. Teoretická část je věnována vymezení malých a středních podniků, jejich silným a slabým stránkám a možnostem podpory, které se jim nabízí. Dále je pozornost věnována agentuře CzechInvest a Operačnímu programu Podnikání a inovace. Je zde zhodnocena významnost podpory MSP a samotné existence agentury CzechInvest. V praktické části je nejdříve zjišťováno povědomí podnikatelů z Karlovarského kraje o problematice strukturálních fondů. Následně je vypracována případová studie společnosti Realistic a.s., která se stala úspěšným žadatelem v rámci OPPI. Dále je také předložen projekt společnosti Polypress s.r.o., kde je hodnocena ekonomická a finanční realizovatelnost projektu. V závěru práce jsou předloženy návrhy na zlepšení dosavadního poskytování podpor ze strukturálních fondů EU pro malé a střední podniky.

Klíčová slova: CzechInvest, podpora podnikání, dotace, projekt, investice, strukturální fondy, podnikání a inovace, konkurenceschopnost

1 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je předložení návrhů na zlepšení dosavadního poskytování podpor ze strukturálních fondů EU pro malé a střední podniky, jejichž implementaci zprostředkovává agentura CzechInvest.

Jedním z dílčích cílů je zhodnotit význam podpory MSP a samotné existence agentury CzechInvest. Zjistit jaké je povědomí o strukturálních fondech a agentuře CzechInvest mezi vybranými podnikateli Karlovarského kraje. Dalším dílčím cílem práce je zjištění, jak karlovarští podnikatelé vnímají možnost získání dotace, a jak hodnotí přínosy realizovaných projektů v rámci Operačního programu Podnikání a inovace. Dále také ekonomické a finanční hodnocení vybraného projektu, poukazující na nutnost věnovat pozornost předinvestiční fázi projektu před podáním žádosti o dotaci.

Metodika

Ke splnění výše uvedeného cíle a jednotlivých dílčích cílů bude nejprve nutno seznámení s problematikou podpory MSP. Zpracování teoretických východisek bude zaměřeno na studium odborné literatury, zákonných norem a několik zdrojů elektronického charakteru. Dojde především k vymezení MSP a možnostem jejich podpory. Pomocí metody deskripce bude popsán Operační program Podnikání a inovace, který zastřešuje agentura CzechInvest. Díky dostupným sekundárním zdrojům bude také nastíněna významnost podpory MSP a existence agentury CzechInvest. Významnost agentury bude v důsledku rozmanitosti poskytovaných služeb směřováno především k OPPI a investicím ze zahraničí. Hodnocení proběhne v rámci ČR a Karlovarského kraje. Data budou v tomto případě získána z veřejně dostupných zdrojů, a to z ČSÚ a z materiálů agentury CzechInvest.

V úvodu vlastní části práce proběhne dotazníkové šetření na téma “Povědomí o strukturálních fondech EU a agentuře CzechInvest“. Cílem šetření je posoudit informovat cílové skupiny o dané problematice. Cílovou skupinou se stanou podnikatelé z Karlovarského kraje, působící ve zpracovatelském průmyslu, pro které je část dotací ze strukturálních fondů určena. Výběr konkrétních subjektů, které budou osloveny, proběhne pomocí seznamu odpovídajících podniků prostřednictvím internetové stránky zivefirmy.cz.

Podle tohoto seznamu budou jednotlivým podnikům zaslány dotazníky. Je nutné brát v potaz odchylku způsobenou tím, že ne všechny subjekty jsou zde registrovány, a ne na všechny je možné získat vhodný kontakt. Technikou sběru dat se stane elektronické dotazování pomocí nástroje Google Docs. Před spuštěním dotazníku proběhne jeho pilotáž.

Další část vlastní práce bude vycházet z charakteristiky a současného stavu řešené problematiky společnosti REALISTIC a.s., která se stala úspěšným žadatelem o dotaci v rámci OPPI. Bude vytvořena případová studie, která bude sestavena na základě interních materiálů a informací získaných během konzultačních schůzek s vedením společnosti. Studie bude poukazovat především na realizované projekty a přínosy, které sebou přinesly. Na příkladu společnosti Polypress s.r.o. bude zhodnocena ekonomická a finanční realizovatelnost jednoho z jejich projektů. Budou využity běžné metody hodnocení investičních projektů s ohledem na ukazatele, které vyžaduje CzechInvest při hodnocení žádostí o dotaci. K vyhodnocení vnímání realizace a přínosů projektů, budou pomocí empirické metody poznání, konkrétně tedy osobního dotazování, provedeny strukturované rozhovory s vedením společnosti REALISTIC a Polypress. Částečně bude využita metoda komparace, kdy dojde ke srovnání výstupů zjištěných v rámci jednotlivých podniků a teoretických východisek. V závěrečné části budou předloženy návrhy na zlepšení dosavadního poskytování podpor ze strukturálních fondů EU pro MSP, které budou vycházet z informací zjištěných v průběhu zpracování celé diplomové práce.

2 VLASTNÍ PRÁCE A JEJÍ VÝSLEDKY

Diplomová práce byla věnována podpoře podnikání malých a středních podniků a také agentuře CzechInvest s cílem předložit návrhy na zlepšení dosavadního poskytování podpor ze strukturálních fondů EU právě pro MSP. Význam podpory této skupiny podniků a existence agentury CzechInvest byl podložen konkrétními čísly, která jasně mluví ve prospěch a nutnost tuto skupinu nadále podporovat. Pozornost byla věnována Karlovarskému kraji, kde nebyl sice počet realizovaných projektů a investic nikterak vysoký, ale nelze říct, že by byl nevýznamný. V tomto případě je nutné brát v potaz velikost kraje, kdy Karlovarský kraj patří mezi ty nejmenší v České republice.

Mezi podnikateli z kraje, kteří působí ve zpracovatelském průmyslu, proběhlo dotazníkové šetření, které se věnovalo povědomí o strukturálních fondech a agentuře CzechInvest. Celkové výsledky šetření byly hodnoceny kladně, neboť zde byly patrné

výstupy o vysoké informovanosti o dané problematice. Výsledky byly porovnány také s výzkumy, které provedla v minulých letech Hospodářská komora ČR a Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Srovnání poukazuje na nárůst povědomí o problematice v čase. Je však nutné brát v potaz jisté odchylky. Lze však konstatovat, že cílová skupina MSP, pro které jsou dotace ze strukturálních fondů EU určeny, je dobře informována a jsou tedy vytvořeny příznivé podmínky pro efektivní alokaci a využití potenciálu disponibilních zdrojů v rámci těchto fondů.

Jedním z dílčích cílů bylo také zjištění, jak karlovarští podnikatelé vnímají možnost získání dotace a jak hodnotí přínosy realizovaných projektů v rámci Operačního programu Podnikání a inovace. Pro splnění zmiňovaného cíle byla vytvořena případová studie společnosti REALISTIC a.s., která se stala úspěšným příjemcem dotace v rámci OPPI. Společnost díky dotaci realizovala projekt za bezmála 100 mil. Kč, díky kterému dokázala rekonstruovat objekty ve svém areálu a také pořídit špičkovou výrobní technologii. Studie poukázala na řadu přínosů, jako je např. kompaktní výroba pod jednou střechou, která nově zajišťuje vyhovující a dostatečně velké výrobní a skladovací prostory, což sebou přináší navýšení výrobních kapacit a také úsporu nákladů na manipulaci. Široké spektrum přínosů zajistilo, že se společnost stala více konkurenceschopnou a dokázala si upevnit své místo na trhu. Díky celkové rekonstrukci si také výrazně ovlivnila svou image a v rámci nových zakázek se může na trhu lépe prezentovat. V případě, že by se možnost získání dotace nenabízela, realizované projekty by se s největší pravděpodobností v takové míře v blízké budoucnosti nemohly uskutečnit. To by mělo za následek především snížení konkurenceschopnosti společnosti a nemožnost jejího dalšího růstu.

V další části vlastní práce proběhlo ekonomické a finanční hodnocení vybraného projektu společnosti Polypress s.r.o., která se taktéž stala úspěšným příjemcem dotace v rámci OPPI. Investiční rozhodování je řazeno mezi klíčové dlouhodobé rozhodovací procesy, a v tomto případě je výsledek realizovatelnosti projektu také nedílnou součástí při poskytování dotací. Vzorový příklad poukázal na ukazatele, které CzechInvest hodnotí a zároveň tedy ukazatele, na které by si potenciální žadatel měl dát pozor, před tím, než podá žádost o dotaci. Příklad se může stát předlohou pro podnikatele, kteří zamýšlejí realizovat nějakou investici, ať už v rámci nových operačních programů či investici mimo programy. Přípravě investičních projektů, je třeba věnovat dostatečnou pozornost neboť jen tak podnikatel může uspět a získat finanční prostředky v podobě dotací

ze strukturálních fondů EU. Nejsou to pouze jednorázové finanční prostředky, které podnikatel může získat, ale je to také celá řada přínosů realizovaného projektu. Společnost díky dotacím koupila digitální tiskový stroj a vybavení pro knihařské zpracování. Díky této realizaci projektu došlo především ke zkrácení dodacích lhůt, zkvalitnění tisku a k větší flexibilitě při plnění požadavků zákazníků. Zvýšila se tak efektivita výroby a snížily se provozní náklady. Opět se tyto přínosy podepsaly na zvýšení konkurenceschopnosti společnosti Polypress.

Uvedené příklady obou společností doplňují úvodní sekundární data, týkající se významnosti MSP a CzechInvestu. Práce poukazuje na široké spektrum přínosů z praxe, kterých se podařilo docílit díky získání dotací ze strukturálních fondů EU. K tomu, aby však byla stále dostatečná poptávka po dotačních programech ze strany podnikatelů, je vhodné využívat velmi selektivní marketing a oslovovat vybrané firmy v daném kraji. Připravit žadatelům takové podmínky a prostředí, že se implementace dotačních programů nebudou obávat. Proto také byly předloženy návrhy na zlepšení dosavadního poskytování podpor ze strukturálních fondů EU pro MSP, jejichž implementaci zprostředkovává CzechInvest. Navrhovaná zlepšení jsou zaměřena především na snížení složitosti celého procesu žádosti o dotaci, zrychlení procesu, lepší pochopení, informovanost a také na oslovení potenciálních žadatelů. Mezi konkrétní příklady návrhů lze řadit vytvoření diskusního a informačního fóra pro úspěšné i neúspěšné žadatele či potenciální žadatele, vytvoření jednotných příruček pro jednotlivé programy, zveřejňování nejčastějších chyb žadatelů, možnost využití finanční rezervy v rámci registrační žádosti, zahrnutí nákladů na poradenskou firmu mezi způsobilé výdaje, stanovení lhůt pro poskytovatele dotace, urychlení změnového řízení díky změně v komunikaci či automatické generování emailových upozornění.

Díky získaným informacím a zkušenostem během zpracování diplomové práce, může být všem potenciálním žadatelům doporučeno, aby možnost získání dotace ze strukturálních fondů EU využili. Samozřejmě s ohledem na kvalitu projektu a finanční a nefinanční zdraví daného podniku. Tato možnost podpory podnikání nabízí nemalé finanční prostředky, a tak by se jí jistě mělo využít. Podniku může pomoci zvýšit jeho konkurenceschopnost, upevnit si pozici na trhu či napomoci jeho růstu.

3 VYBRANÉ ZDROJE TIŠTĚNÉHO CHARAKTERU

Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013. Praha: MMR ČR, odbor evropských fondů, 2007. 28 s. ISBN 978-80-254-0319-8.

FOTR, Jiří a SOUČEK, Ivan. *Investiční rozhodování a řízení projektů: jak připravovat, financovat a hodnotit projekty, řídit jejich riziko a vytvářet portfolio projektů.* Vyd. 1. Praha: Grada, 2011. 408 s. ISBN 978-80-247-3293-0.

Operační program Podnikání a inovace 2007-2013: zkrácená verze a přehled podporovaných aktivit. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2007. 96 s. ISBN 978-80-254-2336-3.

RYDVALOVÁ, Petra, ZBRÁNKOVÁ, Magdalena a ŽIŽKA, Miroslav. *Regionální disparity a jejich řešení: metodika přípravy projektů se žádostí o podporu podnikání.* Vyd. 1. Liberec: VÚTS, 2009. 113 s. ISBN 978-80-87184-08-0.

VEBER, Jaromír a kol. *Podnikání malé a střední firmy.* 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 332 s. Expert. ISBN 978-80-247-4520-6.